

Oglasi, pripisana itd. kakva i računaju se na temelju bitnog cenzura ili po dogovoru.

Ovci za predbrojku, oglašiti ih na naputnicom ili polozkom pošt. stacionom u Beču a administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Ko list na vrijeme ne primi, eka to javi odpravništvo u tvorenom pismu, za koji se e plaća poštarina, ako ne izvana napiše „Reklamacija“.

Redovnog računa br. 847-848.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu malo stvar, a neologe sve pokvari“. Naredna perizija.

Odgovorni urednik i izdavačelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crocera N. 1. i. II).

Imenovanja u sudbenoj struci.

Službeni list bečke vlade od dne 26. augusta objelodanjuje slijedeća imenovanja u službenoj struci:

Bivši državni odvjetnik kod okružnog suda u Rovinju dr. Zencovich imenovan bijase državnim odvjetnikom kod zemaljskog sudišta u Trstu; savjetnik Vidulich, dodjeljen državnom odvjetništvu u Gorici, imenovan bijase državnim odvjetnikom kod okružnog suda u Rovinju a substitut državnog odvjetništva u Gorici Jeglič bijase imenovan državnim odvjetnikom kod okružnog suda u Gorici. Osim toga imenovao je ministar g. Gjura Corazza bivšeg sudbenog pristava u Buzetu kotarskim sudcem u Podgradu a bivšeg sudbenog adjunkta Mašera kotarskim sudcem u Kanalu.

Ta imenovanja uzvrpoljila su tršćanskog čitulića, koji suze roni radi tobožnje krivice, koja se je nanesla nekojim sudbenim pristavima talijanske narodnosti timne, što je imenovan državnim odvjetnikom u Gorici g. Jeglič a kotarskim sudcima gg. Corazza i Mašera.

Dočim smatra imenovanja Talijana Zencovicha i Vidulicha državnim odvjetnicima u Trstu odnosno u Rovinju posvećena opravdanim, jer da su ta mjesta bila od vjeka rezervirana činovnicima po rodu i mišljenju talijanske narodnosti, obara se svom žestinom na imenovanje gg. Corazza i Mašera kotarskim sudcima kod dvaju sudišta o kojima sam priznajem, da su slavenska sudišta. Recu mi da ti ne reče!

Po mudrovanju „čitulića“ moralo bi se dakle kod imenovanja najvažnijih mjesta — a medju ta spadaju po glavno državna odvjetništva — gledati u prvom redu, da se održa stara pa makar i najkrivljenija i najneopravdanija praksa i rezervirati ta mjesta samo Talijanima; radi toga se veseli čitulić, da je za Rovinj i Trst imenovan Talijan, premda spadaju

pod rečena dva državna odvjetništva sudbeni kotari u kojima živu većinom Slavenci pa bi bilo sasam opravdano, da se imenuju na takva izložena i važna mjesta činovnici, koji dobro poznavaju jezik naroda s kojim će imati kao državni odvjetnici posla.

Mi pak dvojimo, da su gg. dr. Zencovich i Vidulich u jezikovnom pogledu tako kvalificirani, da će moći sa strankama korektno govoriti hrvatski odnosno slovenski, što je pak od prike nužde, jer ako državni odvjetnik ne umije jezika optuženika i svjedoka ne može savjestno vršiti svoje službe.

Sasam drugi princip pak vriedi za čitulića glede g. Jegliča, koji govori perfektno sve zemaljske jezike te je i inače sasam kvalificiran za obnašanje službe državnog odvjetništva u Gorici. „Piccolo“ misli, da pošto je njegov predšastnik bio Talijan, da se je i sada moralo imenovati Talijana, jer da se inače dira u nacionalni posjed Talijana. Po toj krasnoj logici ne bideh nikad snio biti imenovan državnim odvjetnikom kod zemaljskog suda u Trstu, Gorici i Rovinju nijedan Slaven, jer se to kosi sa nacionalnim posjedom Talijana, kojima se mora ta važna mjesta rezervirati. — Čitulić dakako mimoilazi glavno načelo državnih temeljnih zakona, da imadu svi austrijski državljani bez obzira na narodnost jednako pravo do svih državnih služba, ako su inače sposobni za ta mjesta, on mimoilazi činjenicu, da pod okružja rečenih državnih odvjetništva spadaju većim dijelom Slavenci i da isti imadu pravo zahijevati da se s njima opći u njihovom jeziku i da se kod imenovanja mora u prvom redu gledati na sposobnost a ne na narodnost. Njemu je to sve deveta briga — glavno je za njega samo to, da budu na takva mjesta imenovani Talijani bez obzira na to dali su sposobni ili nesposobni a ako nepoznaju slavenskog jezika, onda su dapače po „Piccolu“ još sposobniji, jer se nije bojati, da će sa Slavenima općiti u njihovom jeziku.

Nu najviše peče gospodu oko „Piccolo“, da je bio imenovan kod sudcem u Podgradu g. sudbeni pristav Corazza, koji da ima samo 8 godina službe i koji da je preskočio ništa manje nego 22 starija sudbena pristava od kojih da je 18 Talijana. Mudro pako šuti, dali je tih 18 sudbenih adjunkta sposobnih za vršenje službe kotarskoga sudca u Podgradu i dali je u opće koji od tih talijanskih sposoban u jezikovnom pogledu za Podgrad i konačno dali je tko od njih molio za to mjesto. — Na prigovor, da se je moralo imenovati u Podgradu sudcem osobu, koja pozna temeljito slovensko-hrvatski jezik, odgovara sam „Piccolo“, da bi se bilo moralo naknuti dva slavenska sudbena tajnika iz Trsta, Gorice ili Rovinja i ove imenovati sudcima u Podgradu i Kanalu a na mjesto na taj način ispraznjenih mjesta sudbenih tajnika imenovati dva sudbena pristava talijanske narodnosti. — Na toj način bilo bi se potjeralo iz grada dva slavenska tajnika i prečistilo sudove od slavenskih sudaca i bilo bi se činilo avancirati dva talijanska adjunkta koji ne poznaju nego talijanski jezik. Pa da se čovjek ne bi začudio toj mudrosti, tršćanskih čitula!

Oni se ne pitaju, dali su sudbeni tajnici slavenske narodnosti potrebni u gradovima, oni se ne pitaju, dali su ti tajnici molili, da se ih imenuje kotarskim sudcima u Podgradu i u Kanalu i njih konačno ne interesira pitanje, koliko od onih 18 tobože preferiranih talijanskih sudbenih adjunkta je sasam nesposobnih za kotarske sudce, koliko ih je jezikovno nekvalificiranih i koliko ih je molilo za ta mjesta! Sva ta pitanja, koja se moraju u pretres uzeti kod imenovanja sudbenih činovnika su nuzgedna za talijansku gospodu — glavno je za njih samo to, da se imenuje sudcima samo Talijane bili oni sposobni ili nesposobni.

Skrajna jest pako perfidija „Piccolova“ kad tvrdi, da slavenski sudbeni činovnici ne poznaju talijanskog jezika i da njihovo poznavanje talijanskog jezika stoji

Izlazi svakog četvrtka o pedno.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju a nepravilni ne primaju.

Pređplate za poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake na godinu ili K 5— odn. K 2-50 na pol godine.

Izvan carvine više poštarina, Plaća i stuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zastali 20 h., koli u Puli, toli izvan isto.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr.“ (Via Gimle br. 1), kamoneka e naslovijeta sva pisma i pređplate.

samo na kvalifikacijskoj tablici, kad je poznato da svi slavenski činovnici na sudovima poznavaju ne samo svoj materinski neuku nego potpunoma i talijanski i njemački jezik, dočim izrade talijanskih činovnika, koji ne znaju niti čitati slavenski i njemački.

Nego Talijani sami dobro znadu, da su njihovi prigovori sasam neopravdani a prigovaraju jedino da zavaravaju svoju neuku publiku i da svojoj braći u Italiji pokažu, kakva im se tobože u Austriji krivica čini i kako se protežira Slavene.

Ekscelenci Gertscheru pak preporučujemo, da kod svakog budućeg imenovanja podastre odnosno izvješće ponajprije redakciji „Piccola“, da isto daje svoj „vidi!“ pa će onda prestati svi prigovori.

Y.

Za potpunost ravnopravnost hrvatskog sveučilišta u Zagrebu.

Onomadne priobćilo je „Hrvatsko Pravo“ pod naslovom: „Novoj vladi o reciprocnosti zagrebačkog sveučilišta“ članak, podpisan: „Dalmatinski djak“, što ga eto niže i mi donasamo kao dopunjak članku priobćenom u br. 32 našega lista pod naslovom: „Hrvatsko sveučilište i slovenski akademičari“. Za nekoje stranačke opaske u tom članku odgovara dakako sam gosp. pisac. Eto članka:

Š. om 19. tim drž. ten. zakona od 21. decembra 1876., zajamčen je svakom „austrijskom“ narodu slobodni duševni razvitak. Pod tim se zaista razumieva i mogućnost učiti i svrsiti najviše škole na materinjem jeziku. Ali ovo uzakonjeno prirodno pravo je za nas dalmatinske i istarske Hrvate, malo ne same na hartiji, jer polakšice, podjeljene naredbom ministra Hartela pohadjacima zagrebačkog univerziteta ne mogu nas ništa zadovoljiti. Po njoj se priznavaju pravnicima državni izpiti u Zagrebu, ali se traži nekakav „nadopunitbeni“ (drugim riečima: IV. državni) izpiti u Beču na hrvatskom jeziku; za

je, vrlo dobro! Al u preporuku nastojmo svi djelom izvesti. Ja uvijek jedno pilim: Kad bi mi svi, bez razlike stališa i položaja, vršili točno dužnosti svoga zvanja i djelekruga, eto nas svih rodoljuba, eto nam sretna naše aile hrvatske domovine.

Neki dan, desih se u Plominu, ne pardon u „Pianoni“. Bijah u pohode prijatelju u Istri.

Cestom srelih nekoliko seljaka. Sigurno su ili iz Košara ili iz Sv. Nedilje, a kanili su u Plomin. Oni meni „bujorno“, a ja njima: „Hvaljeu Isus i Marija!“ na što odmah odvratili: „vazda budi!“

Još imade mnogo seljaka u Istri, koji misle, da mora: „talijanski“ pozdraviti svakoga, koga vide nešto finije odjevena. Upliv talijanski!

Pri ulazu u „Dragu“, upitam hotimice, navlaš, ostaru, debele ženu: „molim draga, kako se zove ovo mišto?“ pričinjajuć se kako da sam stranac, da toga neznam, a ona meni: „Porto, kvešto se čama Porto, porto Pianona že kvešto“. Dakle razumieva dakako što ju pitam, al nehtjela baba

PODLISTAK.

Moji doživljaji

(iz Istre).

(Konač.)

Mi Hrvati u Istri živili smo sve do sada u liepom skladu i miru. „Naša Sloga“ stupiti će brzo u 40. tu godinu života... Dobrile, Baštijani, Karabačići, Ujčići, Vlahi, Vitezići probudili su nas hrvatski narod. „El š'čavo“ je progledao. Imena naših preporoditelja zapisana su zlatnim slovima u poviest našega naroda u Istri... a tako će ostati i njihovih nasljednika, naših braćuh vodja i borioca: Laginja, Spinčića, Štrka, Trinajčića, Volarića, Stangera, Dukića, Kalca itd. Sva naša inteligencija svojimi kolovodjama bila je jedna duša. Tu se nije pitalo jesu li svećenik, ili odvjetnik, ili učitelj, ili knet, ili pomorac, ili liečnik... razlike stališa se nije pitalo.

Tu se je samo pitalo jesu li uz narod ili proti narodu. Tko je uz narod, to je

Hrvat, to je rodoljub, tko je proti narodu, to je Talijanaš, šarenjak itd.

U zadnje vrijeme, kako da se s neke strane kani, poremetiti taj sklad, tu ljubav. Neki „mladi“ ljudi, neču reći svi, ali ih imade već dosta u Istri, počeli su napadati svećenstvo, bideć ga s natražnjačtvu, mirnjačtvu. To je bez dvojbe uneseeno s raznih sveučilišta. Ako se bude ovako napredovalo, otvoriti će se jaz... a posljedice bile bi grozne, strašne. Mi se u Istri zanimamo za prilike našega naroda, gdjejed on živio, a najviše za prilike u užoj Hrvatskoj; mi znamo, da smo udo hrvatskoga naroda, mi svi moramo nastojati, da se svi Hrvati ujedine u jednu neodvisnu, samostalnu kraljevinu pod žezlom slavno vladajuće Habsburške kuće; ali mi u Istri imademo i moramo tjerati svoju istarsku politiku. Ako tko kani uvaditi u našu biednu, siromašnu Istru stranačko-hrvatsku politiku, on postaje grobar hrvatskoga naroda u Istri. Mogao bi ovo na dugo razpresiti, al sada neću. Ovim opazkam dao je povoda ovaj slučaj. Sastali se,

mladi istarski sveučilištar i ostari svećenik. Dali se u razgovor. Sveučilištar izjavio se u politici tako zvanim „naprednjakom“ ili kako bi drugi kazali, realistom pokretašem, pa očito bideio svećenstvo u Istri, da nije narodno, da vodi zastarielu politiku, da nebrani glagoljice, da giti narod i slična. Svećenik slušao i samo slušao. Kad se mladi zastio, tad će svećenik: „U mojoj župi živu 23 umirovljenika. Kako će vam biti poznato, ja moram službeno potvrditi da svaki pojedini od tih živi i ovdje boravi. Od tih umirovljenika 20 je svietovnjaka a tri su svećenika. Ugonite, pogodite, u kojem su jeziku pisane pojedine namire? 11 jih piše njemački, 9 talijanski a 3 hrvatski. 20 svietovnjaka piše namiru ili njemački ili talijanski (med ovima i jedan pučki učitelj, koji je dugi niz godina uvijek snižio na hrvatskih školah), a hrvatske tri namire pišu tri svećenika.“

Svećenik umakne, a umakne i mladi „naprednjak“. Pozdravise se i otidoše u božjem miru. Ja bijah prisutan. Mladi ljudi preporučuju ueki „satni rad“. Dobro

doktorat je potrebna nostrifikacija; filozofi se tu ne spominju. Kako se vidi, praviti- nosti nije udovoljeno. Naš je zahtjev: potpuno i bezuvjetno priznanje svih državni strogi izpita položenih u Zagrebu, doktorske diplome bez potrebe nostrifikacije i to koliko za pravnike toliko za filozofe.

Zašto se nije postigao željeni uspjeh, to će ovdje iznasti. Bolje je sto puta dirnuti u osinjak nego li ista prigovoriti radu naših zastupnika i javne štampe. Radili su, ali bez valjanog razumijevanja zamašnosti tog pitanja i svakog iskrenog osjećanja; iznosili su ga pače pred kompetentne faktore, ali je to bilo mlitavo, pa s toga i uzaludno. Austrijski su ministri nahodili uvijek bezbroj razloga, kako ne će udovoljiti toj priekoj narodnoj potrebi. Cini se ipak, da im je bila najčak izprika, što u Zagrebu nema nekih kolegi- ja potrebnih u drugoj polji; što postoje pojedine sitne razlike u nekim pravnim granama iz čega se ne pravi izpit i t. d. (Za to su i uveli „nadopunitbeni“ izpit.)

Svi su ovi prigovori u suštini bez temelja, jer se profesori, predavajući pojedine discipline, osvrću na razlike u Austriji ako u opće kakve postoje, a gdje je razlika povećala, kao kod civilnog postupka, tu je uveden kolegij „austrijski građanski postupnik“. Ali kako ovo smatra bečka vlada, ili bolje, buduće se služi s tim kao uspješnim oružjem, treba joj ga i s formalne strane izbiti iz ruke. Tu pak ne može pomoći nitko drugi, nego hrvatska vlada!

Rek bi, da prijašnje pašovanje nije htjelo sa svoje strane olakšati našu akciju. Oni s Markova trga ni ne makoše se uza svu pripravnost profesorskog zbora, da preduzetnu onakovim glasovima iz Beča, premda su to vrlo lahko mogli uraditi. Može biti, da je to bilo zato, što su nazirali u malo življjoj čuđi dalmatinskog i istarskog djaka nekakav nemirni element, kojega nisu željeli imati u svojoj sredini.

Ali njih više nema; zamienili su ih deklaracijonasi. Njihova je vlada imenovana, a ova hoće da je narodna. Što su se do te vlasti popeli, zahvaliti im je dosla moralnoj podpori Dalmacije. Bar sad nek zato pomognu, kako mogu, njenoj djeci. Da nam se pak ne predčaci zloba, dopustit ćemo već unapried, da će „narodnu vladu“ vodit pri tom najplemenitije: pojačat svezu kulturnog jedinstva naroda! Nek cielekupa hrvatska mladost uzgadne naoružati se svim potrebnim znanjem u svojoj prietolnici; to traži pravica i ponos narodni. Hrvatskomu univerzitetu treba posvetiti osobitu brigu, da se uzdiži na svojoj visini, da bude razsadnikom čiste znanosti, da se takmi s tuđim velikim skolama; da nam u jednu

hrvatski odgovarati. Odoh moću glavom... na što smo spali, upliv talijanski. U mjestancu opazih nekoliko dućana, krému, prodaju duhana, al napisdi sve samo goli talijanski „osteria all'Istria — Zastolici“ (florentinac!) „commestibili — Tonelli, Zagabria“ (veliki prijatelji našega naroda!).

Podjeni do obale, da čekam parobrod, s jednem na jednu od onđe naslaganoh opeka, i gledam, zurim u starodrevni Plomin. Oj moj Plomine, rekoh, što no stršis visoko nad morem na otoj letici, na tvrdu stancu-kamenu, rimskoga si podrietla, ali te u svoje doba Hrvati obladali i naselili, a danas si gnjezdašće (ovo vriedi još više za Labin) ljutih neprijatelja moga hrvatskoga istarskoga naroda. Hrvati da, nevjerojče? A ti pogledaj izpod kipa u crkvi tuvoja zaštitnika Sv. Jurja uklesanu godinu 1524., glagolskimi brojevji. (Dr. Jelić „Fontes historici liturgice glagolito romanae — Krk 1906. str. 14).

Gospodine uradnici! Ako dozvolite još ću kad i kad uloviti zgodan čas, da otvorim torbicu svojih doživljaja. Živili! (Samo izvolite, biti ćemo Vam zahvalni. Op. Ur.)

riječ bude na čast i diku, a ne, da nam dušman uzbuđe imao isto prigovoriti.

Nek nam se oprosti ova mala digresija. Vratimo se na recipročnost i na hrvatsku vladu.

Preuzetni bismo bili, kad bismo hrvatskoj vladi, njenom predstojniku Rojcu i profesorskom sboru tumačili, što im je raditi, da uklone — razumije se, koliko to stoji do njih — zaprieke, navodjane od austrijskih ministara našem pohadjanju zagrebačkog univerziteta. Patriotizam njihov iziskuje od njih brze pomoći; ta nema čekanja, to treba odmah uraditi. Preputile li to sad učinili — što ne vjerujemo — radi silne zaposlenosti, uvjereni smo, e će ih na to podsjetiti koji starčevićanski zastupnik. Na to je red podići najenergije- nije svoj glas našim poslanicima u bečkom parlamentu, da izvjštimu to tečevinu bez ikakvih restringcija još kroz ovu godinu dana. Čemu nostrifikacija i „nadopunitbeni“ ispit? Zar nas ne znadu zagrebački profesori izpitati isle stvari, koje i austrijski činovnici u Beču? *Dalmatinski djak.*

Kosoboljša i reumatičke boli, bodac, izgnanje u odmor, ginece te boli u hrstu, živcima, tečajima i nekakva leđa kao što dokazano je u mnogim slučajevima. Prolitov us godno mlištavi biljni fluid sa zna- čajno ELISA-FLUID 12 male ili 6 ve- like bočice stoji franco K 5 — 24 male ili 12 veće boce franco K 5 — 10. Preparat je vriedno Fellerove Rhabarbara-pilule sa znakom ELISA-FLUIDE po 6 bočica za K 5 — 10. Iste dohne narušiti, isle djevoja osobito kod slabog želuca, čije probave, mučnina, zatvorost i sl. Prvi bolzam dohne se, ne 1 v. 2 bočica za K 5 — franco. Zagorski prli sirup za kašalj 2 boce K 5. Prve švedske želučane kapljice 3 boce K 5 — franco.

Politički pregled.

U Puli, dne 5. septembra 1906.

Austro-Ugarska

Zadnji dan prošloga mjeseca prisustvoao je car i kralj Fran Josip velikim vojničkim vježbama u Šleskoj.

O predstojećem sazivu carevinskoga vieća pišu iz Beča: Zastupnička će se kuća sastati istom 18. septembra a i odbor za izbornu reformu nastavit će svoj posao tek toga dana, pošto su se Poljaci izjavili proti sazivu prije toga raka. Pošto se delegacije sastaju 27. oktobra, i to ovaj put u Budimpešti, radnje će se u parlamentu ako ne prekinuti, a to barem zategnuti. Većini će dionici u to vrijeme viećati odbori. Bude li odbor za izbornu reformu dovršio svoj posao još u rujnu, mogla bi se osnova ti zastupničkoj kući još mjeseca oktobra uzeti u razpravu.

„Fremdenblatt“ doznaje iz pouzdana izvora, da će prigodom boravka Nj. Veličanstva u Dalmaciji dne 14. septembra poslije podne stići sa Cetinja u Dubrovnik crnogorski prietolonasljednik knežević Danilo i ondje u mjesto svog oboljelog oca pozdraviti cara i kralja Franju Josipa. Knežević će prisustvovati dvorskom objedu i drugi dan zaključnoj vojnoj vježbi.

U prestolnici svih Hrvata, u bielom Zagrebu slavi ovih danah prave triumfe ljubav i bratinstvo slavenske naše braće. Tamo se je okupilo povodom sveskolskog sleta na hiljade slavenske braće, da se upoznaju, izljube i zavjere, da će u buduće složno uzraditi eko prave slavenske uzajamnosti.

Crna Gora. Buduće netjelje vršiti će se na Cetinju veliki sastanak radi ustanovljenja nove narodno-političke stranke. To će biti u Crnoj Gori nakon ustave dobe prva politička stranka. Odbor, u kojem sjede ugledni cetinjski građani, činovnici i najodličniji muževi junacke Crne Gore, izdati će proglas na narod, u komu će pozvati sva crnogorce da stupe u ova novu narodno političku stranku.

Bugarska. Iz Sofije javljaju, da nije istinita viest da je kabinet predao knezu Ferdinandu demisiju. U dobro upućenim krugovima ne zna se o tom ništa.

Turska vlada je na temelju dokaza o namjeravanoj akciji bugarskoga komiteta u nekim vilajetima, ratnom ministarstvu izdala nalog, da djelatnost komiteta sprieti i komitetlije progoni.

Viest, da su radi protesta Porte otkazani manevri, nije istinita. Vojzicetvo će držat manevre u prisutnosti kneza Ferdinanda.

Rusija.

O novoj vladinoj stranci javljaju iz Petrograda ove pojedinosti: Pošto ministru-predsjedniku Stolipinu nije pošlo za rukom uzpostaviti neku svezu izmedju „saveza od 30. listopada“ i „stranke mirnog preporoda“, te dovesti ove dvie umjerene stranke do nekog sporazuma, pritekli su vladi u pomoć miroljubivi elementi, te su obrazovali novu vladinu stranku, koja ima zadaću, da pravi propagandu, pri- jazu sadašnjoj vladi, a da ne stavlja osobitih zahtjeva. Ta se stranka zove „partija narodnikov“ (stranka narodnih boraca), te je sasvim neovisna od svake druge stranačke organizacije.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Puljski Sokol na sveskolskom sletu u Zagrebu. Jučer se vratise naši vriedni Sokolasi sa sveskolskog sleta u Zagrebu, osvjetlavši si junacko lice. Kod najtečajnijih vježbi najine odnio je naš Sokol pet diploma: jednu prvi odjel, a četiri posebno četvorica Sokolasa.

Koliko ova odlikovanja služe na čast prvom istarskom Sokolu i njegovim Sokolasi- mu, toliko je to na diku i svekolikomu našem narodu u Istri. — Budi im s toga i ovdje izrečena pohvala i naše priznanje! Živili naši Sokoli!

Njegovo Veličanstvo cesar i kralj

u Puli. U utorku dne 11. tek. mj. oko 11 sati dolazi u Pulu Nj. Veličanstvo nas cesar i kralj posebnim dvorskim vlakom. Nj. Veličanstvo iskrcati će se na dnu gata „Jelisava“, te primivši tu poklonstva voj- ničkih i građanskih oblasti, ukrcat će se namah na gatu pripremljenu ladjicu, koja će ga prevesti na carski jaht „Miramar“, kojim će odpoloviti na velike pomorske vježbe u Dalmaciju.

Za ovu priliku bit će sva lučka obala svečano iskičena zastavama i zelenilom.

Na povratku s vojnih vježba iz Dal- macije, svratit će se Nj. Veličanstvo po- novno u Pulu dne 16. o. mj. pod večer, te će odmah odputovati dvorskim vlakom u Beč.

Islet u Bašku. Naši otočani iz Krka nastanjeni u Puli, priredjuju sutra na večer parobrodom „Dr. Ante Starčević“ izlet za Bašku, ličnici na polazku i povratku Malinsku, Krk i Puntat. Odlazak iz Pule je sutra, petak, u 11 sati na večer a odlazak iz Baške u nedjelju 9. o. m. u 5 sati po podne, te dolazak u Pulu u ponedjeljak oko 3 sata u jutro.

Ciena je 5 K tamo i natrag za svako od ličnicih mjesta, a samo za tamo ili natrag 3 K. Ot Malinske, Krku, i Puntat do Baške i izmedju ovih mjesta ciena je 1 K tamo i isto toliko natrag. Djeca do 3 godine ne plaćaju brodarine, a ona od 3 do 12 godina plaćaju polovicu.

Krčki kotar:

Obćinski izbori u Dobrinju. Dobrinja 1. septembra. Dani 27. i 28. kolovoza 1906. jesu dani znameniti za obćinu Dobrinju, jer u ove dane oslohodila se ona samovlade i gospodarstva obitelji Barbalčić, narečene Tonović. Borba proti ovoj obitelji bila je kod više izbora, ali razni- miti načini znao si je stari Tončić zado- biti većinu, ali sada sva njegova obećanja, grožnje i odgovaranja pomogla mu nisu! Rekao je starac Tribujar misleć na sebe, jer premda imade 95 godina ipak došao je na izbor „nestaša zela onoga ki je gluh

i slip“, i u istinu reč bi, da ga je uzela, jer takva izbora još u Dobrinju bilo nije, narod je pogledao i upoznao se, tko mu hoće dobro a tko zlo. Ovaj izbor mogao je osvjedočiti oca i sina, t. j. načelnika i tajnika, kako obljubljeni jesu i koliko privrženika imaju. Puk se je borio proti njima, a ne „pop“, kako su to trubili okolo i puk ih je nadvladao i nadamo se za uvijek zatvorio vrata obćine.

Izbor bic je dva dana, ali kroz obadva dana vladala je medju izbornicima mir i sloga, premda su to Tonović gledali pomutiti, tako da je zadirkivanje drogeriste dosadilo istomu žandaru, te ga je ovaj opomenuti i pokarati morao. Svu silu i moć napeli su Tonović u izboru III tiela, u kojem trajao je izbor od 8 sata u jutro do 6 p. podne a premda se je mogao do- vršiti o podne. Ali sve varke i zatezanja pomogli mu nisu, jer u ovom tielu, kao što i u drugom tielu pobiedili jesmo sa ogromnom većinom a u prvom tielu jedno- glasno.

Veseli i zadovoljni jesmo, sto u novo izabranom zastupstvu uz učitelje gg. Mahulju i Uravica, ualaze se muževi, koji znaju misliti svojom glavom, a ne kako je bilo do sada, da je za većinu mislio, govorio i radio stari Tončić. Nije dakle čuđno, što on uz ovakvo zastupstvo, znao se je okoristiti za svoju djecu Mikića, Ivica i Josipa, kako je to Vam javio dopisnik u broju od 16. kolovoza. Dopis onaj uzne- mirio je živce Tonovićem, što im je, sta ih poznaju ne samo Dobrinjci, nego i sva Istra, mi im u tom ništa krivi nismo, bilo radići savjestno i pravedno, pa bismo ih bili pohvalili, dočim sada to ne možemo, kao što ne ćemo imati milosrdja niti sa novo izabranim zastupstvom, bude li sledilo sadašnje zastupstvo. Iznašati hoćemo na vidjelo i njihova djela, neka im javnost sudi, to molimo, da si upamte. Stari Tončić čuje se, da govori, da nema načelnika, koji je više za obćinu učinio, nego li je on, ali želi li biti pravedan, to mora reći, da i nema načelnika, koji je više od obćine dobio, nego li je njegova obitelj i on!

Izboru prisustvoao je obadva dana c. kr. komesar Paze koji se je pokazao veoma pristran, htjeo je da našu stranku pri izboru zastupju kao fiducijari dva djaka, koji su bili pisari, te jedva na pro- svjed Ivana Črnčića je popustio. U komi- siji i izboru dopustao je, da glavnu riječ vodi tajnik, kojega dužnost bila je mućati i pisati, zašto je bio od mnogo izbornika opomenjen, ali nije niti jedan put od ko- mesara. Valjanost pomoćni do je pro- sudjivati od izborne komisije, od koje trojica nisu znala niti čitati niti pisati, te mnoge naše pomoćni je unistio, dočim njihove premda učinjene bile pred vra- tima obćine i na placi bile su dobre i valjane. Poslalo se tri dopisa na njega, pa na jednoga je samo odgovorio, premda se je radilo o osobama, kojim je izborna kom- isija zabranila pravo glasa i izbora, ako iste osobe i uživaju najbolji glas u puku, dapače jedna je bila opredjeljena i za načelnika. Usljed ovakve pristranosti poslalo se na c. k. Namjestništvo brojzav „komesar Paze bio je pri obćinskom izboru pr- stran i bio je na objedu kod prvaka pro- tustranke. Izbornici.“ Svakako ovakvo po- našanje komesara je, da se odsudi, kako se nadamo, da će ga i odsuditi njegovi poglavarji, sto i očekujemo.

Na koncu moram da pohvalim javno one, koji su svojim glasovanjem i svojim trudom najviše doprinjeli do pobjede nad Barbalčić i njihovim podrepticima a to Vam je sva četa Poljanska osim Subotića i Tomića — sva četa Gostinjičarska — osim Čičićara, sva četa Krašana osim Goliata Daničića, te već dio čete gradarske i solinske. Na da su se ove čete bratski složile zaslu- žuju pohvalu četari Anton Črnčić, Ivan Pavačić, Anton Jakominčić, Ivan Kirinčić i Anton Kirinčić iz Sušana, uz ove treba još pohvaliti Mata Sutića i Ivana Justi- nića iz Dobrinja, Josipa Kirinčića iz

je uzela, bilo nije, ako mu mogao načelnika i koliko pri- oti njima, oko i za uvijek

stinja, Ivana Crutića iz Sila te Jura Pe- nja iz Krasa. Svima ovima, kao i onima je ne napominjem. Bog, platilo, kao što nadamo, da će i platiti, jer su se ho- žu za sveobće dobro občine, te dao Bog, kako su bili složni pri ovom izboru, ko bili i napred složni za sve ono, što koristno bilo vjeri i domovini. Zivili jesni Dobrinjci!

dobju pokazali su oni toliko napretka, da zaslužuju svaku hvalu. Dne 26. pr. mj. zaustavio se na Počekaju naš prvak Dr. La- ginja sa svojom vriednom obitelji, i neko- jimi prijateljima iz Pazina. Tu priliku upo- trebio je Sokol, da pozdravi prvaka i na- došle gostove, prirediv njim koncert. I uspjeli su podpunno, razigrav doista brojni narod, koji se ondje bio sakupio. Radu- jemo se za pokretatima te zdrave misli, kaošto i vriednima glazbari. Vivat seguens!

je oštenito držalo, da je umro. od kakve bolesti. Sada pak donasa jedan magjarski list sliedeću vjest o tragičnoj smrti mini- stra Krieghammera, za koju prepuštamo odgovornost rečenom magjarskom listu. Dne 27. julija obdržavan je bio lov u okolini Isla, u kojem je boravio cesar i kralj. Na lovu sudjelovali su osim cesara knez Leopold bavorski sa svojim sinovi Jurjem i Konradom, nadvojvoda Fran Sal- vator, generalni adjutant grof Paar i bar- un Krieghammer. Dvorski redatelj lova porazdijeli lovcima mjesta. Vrieme bilo je ružno. Za četvrt sata zašu se prvi hitac, koji bijaše ispaliio knez Leopold bavorski i kojim bijaše pogodjen barun Krieghammer, koji se je nalazio nedaleko od kneza. Bar- un Krieghammer padne bez svijesti na zemlju. Nastane neopisiva konfuzija. Knez Leopold dotrči do ranjenoga a nad- vojvoda Fran Salvator dađe odmah poz- zvati liečnika Nj. Vel. doktora Herzla, koji se je nalazio u blizini Njegovog Veličan- stva. Nj. Vel. dotrči također na lice ne- sreće i dađe odmah obustaviti lov. Ranje- nik bijaše odmah po nalogu liečnika od- veden u Isel i liečnici se nadahu da će spasiti ministra premda je bilo njegovo stanje vrlo teško; međutim se je dalo na- tog, da se o stvari štiti i tako se je dogo- dilio, da se tekar 11. augusta javno sa- znalo, da je barun Krieghammer obolio. Tu vijest demantiraju službene novine.

Voloski kotar:

Električna pruga Opatija-Lovran. Austrijsko ministarstvo trgovine povje- le je tršćanskom namjesticu da učini ove izvide za gradnju zasnovane male električne željeznice sa južne željeznice postaje Opatija-Matulje za Voloski i Opa- ju do Lovrana. Novi su izvidi potrebni slič promjena učinjenih u osnovi.

Natječajni oglas. Raspisuje se na- ečaj na mjesto poštanskog poslovača u elih Monah (III/6). Pausal za sluge je 504 godišnje.

Molbe treba poslati na c. kr. ravni- ljljstvo pošta i brzobjava u Trstu u roku d 4 sedmice.

Pazinski kotar:

Župnikom i preštom u Pazinu bje menovan vel. g. Ante Kalac, dosadašnji žup- ik u Buzetu, te bje dne 30. pr. mj. ta- odjer uveden u posjed nadobirne. Nakon oliko otezanja riešeno je konačno i to- itanje. Rodjen pazinac, iza dugog i uspjeh- nog trudbovanja u srodnom bužetskom pu- anstvu zaželio se domaće grude, te mu je napokon želji udovoljeno. Znajue nje- ove vrline, pazinici mu se puk veseli i aduje, a mi s njime, želeć Buzetu vried- og mu nasljednika.

Obznana. Upisivanje u c. kr. priprav- nicu za učiteljstva u Pazinu bit će dne 5., 16. i 17. septembra t. g.

Učenici imaju donesti sobom skol. vjedodžbu posljednjega semestra, krsni list iskaznicu o cjepljenju kozica. Učenici reba da su navršili 14 godinu života ili ja imaju bar 13 1/2 godina; mladje će se event. primiti kao slušatelje.

Uvjeteljstvo c. k. pripravnice za učiteljstva u Pazinu, 4. septembra 1906. Jos. Bačić.

Za podružnica Družbe sv. Cir. i Met. u Pazinu. U počast uspomene pok. Mateja Cossovicha pom. kapetana u Trstu darovaoše: Toma vitez Cossovich i gospa nu Magdalena, roditelji pokojnikovi K 100; Maks Čolić K 5; Ante Bogdanović K 12-50; Dr. Gregorin K 10; Fran Skorkovski K 5. Belovarsko žup. štedionia K 50; Ce- rovac Ante, hotelier Nar. Doma, Pazin, K 5-08; Prigodom mlade mise, prikazane u Trvižu dne 20. julija 1906. sakupljeno od mladoimiskina časnoga gosp. Sironića Simeta izručeno K 85-50.

Porečki kotar:

Muška i ženska podružnica „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru u Kašteliru priredjuje u nedjelju 9. rujna zabavu s tamburanjem, pjevanjem, deklamacijom i soloigrom u družbinjo skoli. Iza toga ples na dvorištu gosp. Kocijančića. Na plesu svira glazba. Početak d 7 1/2 s. večer.

Pozivlju se gg. rođoljubi i prijatelji prosvjete i napretka na mnogobrojnoj po- sjeti. ODBOR.

Zabava s plesom u Lazah. Podruž- nica Družbe sv. Cirila i Metoda u Kal- dirskim Lazima priredjuje u nedjelju dne 9. tek. mj. pod vedrim nebom zabavu s plesom. Početak u 2 sata po podne.

Pozivlju se svi prijatelji naše mladeži i ostali rođoljubi, da mnogobrojno posjete ovu zabavu.

Koparski kotar:

Narodna glazba u Buzetu. Pred 3 do 4 mjeseca osnovalo se u Buzetu glaz- beno društvo Sokol. Glazbari su samo se- lijački monici; ali u ovom bratkom raz-

Upisivanje na učiteljstvu u Kopru. Na c. k. učiteljstvu u Kopru bit će upis- vanje za školsku godinu 1906-07 dne 13., 14. i 15. septembra o. g. Dne 17. septembra počimlja prijamni i popravni ispit i na vježbaonici redovito pouča- vanje.

Primjer brzine. Župni ured u Do- lenjovjasi primio je mrtvački list Josipa Škerly, koji je bio pisan na Rieci 26. trav- nja 1900., dne 30. kolovoza 1906. Dakle nakon šest godina. — Puž bi ga bio do- nio mnogo brže.

Razne primorske viesti.

Javni sastanak priredjuje naše po- litičko društvo dne 9. tek. mj. o 3-30 sata za podna u Kašteliru na dvorištu družbine škole. O izbornoj reformi izvršit će naš neumorni zastupnik g. M. Mandić.

Koledar „Cirilo-Metodski zidari“. Ovaj veliki koledar, što ga izdaje klub „Cirilo-Metodski zidari“ u korist družbe „Sv. Cirila i Metoda“ u Istri za g. 1907., izašao je koncem mjeseca augusta. Kole- dar obuhvaća oko 400 stranica, a dieli se na koledarij, na zabavno-poučni dio i na skrižaljke i oglase. Zabavno-poučni dio dieli se na dva diela. U prvom su dielu opisi Istre i radnje istarskih književnika. U tom su dielu slike zaslužnih istarskih muzeva i slike istarskih gradova. Među ostalim su ovdje opjevani istarski gradovi od Vladimira Nazora, pisma biskupa Do- brile, „Preko mora“ od Eugena Kumičića, „Istarske priče“ od dra Matka Laginje za- tim „Za staro slovo“ crtica od Viktora Cara Emisa, „Karakter Istre“ od M. Marja- novića i opis Istre od D. Hircn, statistički podatci od dr. J. Vrbančića i t. d. U drugom dielu nalaze se radnje naših domaćih hrvatskih pisaca. Iza toga je sasna novo sastavljeni šematizam Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Bosne, Hercegovine i Istre i mnoge potrebne ljestvice. Ciena je ovomu, preporuke dostojnomu koledaru tvrdo uve- zanomu 2 K, a braširanom 1 K 60 fil. Naručbe prima klub „Cirilo-Metodski zi- dari“ u Zagrebu.

Bez ovog koledara nebi smjela biti nijedna rođoljubna obitelj, radi česa pre- poručujemo osobito našim svećenima i učiteljima i trgovcima, da sire taj koledar među narod ili da sakupljaju predbroj- nike zanj.

Atentat na ruskog ministra pred- sjednika Stolpina. Dne 24. trnj. izvršio se je na ruskog ministra predjednika Stol- pina nečuvne atentat. Oko 4 ure poslie podne nalazio se je Stolpin u svojoj villi na tzv. Farmaceutičkim otocima i držao audience. Nenadano dotrči liepa kočija pred ministrovu vilu a iz nje istupe četiri osobe od kojih bijahu dvojica u vojničkoj uni- formi i stupiše u vilu. Jedna od tih osoba nosila je u ruci kagicu u kojoj je po svo- j prilici bila sakrivena bomba. Na jednom padne bomba na tlo i rasprsne. Malne sve osobe, koje se nalaziše u predsoblju mi- nistrina ostade na mjestu mrtve a mnoge teško ranjene. Veći dio vile se je porušio a ministar ostao je neozljeđen. Nevoja nje- gova djeca ostade mrtva medju ruševinama a nekoja su teško ranjena. Ovaj nečuvni atentat učinio je silan dojam i govori se, da je bio proveden od ruskog revolutio- narnog društva, koje da se je hotjelo osvetiti ministru za njegovu okrutnost.

Previšnje odlikovanje. Njegovo Ve- ličanstvo podijelio je svojim ručnim pismom od dne 15. kolovoza t. g. zapovjedniku

Vježbe naše ratne mornarice. Jav- ljuju iz Dubrovnika: Jedna eskadra pod vrhovnim zapovjedništvom ltnkog zapo- vjednika u Pulju, kontreadmirala Rippera, manevrira od nekoliko dana na visini Boke Kptorske. Ta eskadra, koja je 18. o. mj. bija. na Rieci, sastoji se iz ovih ratnih brodova: „Habsburg“, Kaiser Karl IV., „Erzherzog Karl“, Marija Theresia“, „Ba- benberg“, „St. Georg“, „Wien“, „Buda- pest“, „Monarch“ i „Zenta“, zatim torpi- ljarka „Kaiman“, „Bussard“ i druge, ukup- no više od 30 modernih brodova. Vježba se sastoji u blokadi ratne luke u Kotoru. Obalu, odnosno ulaz u kotorsku luku brane brodovi „Monarch“, „Wien“, „Budapest“ i „Arpad“ uz obalne utvrde i lučki brod „Erzherzog Albrecht“, te nekoliko torpi- ljarka. Ostala eskadra blokira luku. Svi ratni brodovi uređeni su strogo za rat. Na lučkim utvdama obavlja se stroga stražna služba. Pješaci bataljuni, koji su dislocirani u Boki Kotorskoj, te su 27. pr. mj. posli na vojne vježbe u Trebinje, ne- prestano su u atrogjoj pripravi, da svaki čas mogu zapriečiti eskadri izkreivanja. Koncem ovoga tjedna eskadra će odploviti iz kotorskih voda, pa će sudjelovati u kombinovanim vježbama kod Dubrovnika.

Općenito uvođenje dostavljanja novčanih iznosa kod neerarčnih po- štanskih ureda. Počam od 1. septembra t. g. dostavljali će se u svim krajevima, u kojim se nalaze neerarčni poštanski uredi i pisma sa izkazima vriednosti do 1000 Kruna i novčani iznosi poslati po- štanskim naputnicama i putem platežnih nakaznica poštolhaninlog ureda do 1000 K izravno adresatima.

Za dostavljanje tih pošiljaka utjeravati će se pristojbine, koje su ustanovljene po poštanskom pristojbinskom redu i to: za pisma sa označenom vriednošću do 1000 K 10 fil., za poštanske nakaznice ili platežne nakaznice s novcem a) do 10 K 6 fil., b) iznad 10 K 10 fil. —

Primateljima je prosto, da si pridrže primanje lukvih pošiljaka kod poštanskog ureda proti platežu mjesečne pristojbine od 2 kruna. —

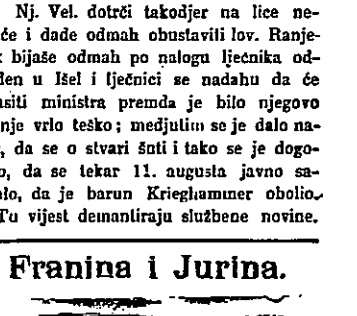
Imenovanja i premještenja u bi- skuplji tršćansko-koparskoj. Dekanom u Pazinu bijaše imenovan preč. g. Ante Kalac dosad župnik -dekan u Buzetu; ve- lečasni g. Ivan Mandić bivši župe upra- vitelj u Pazinu premješten je k Sv. Au- tonu Staromu u Trst i dodjeljen provi- zorno kao kancelista biskupskoj kuriji; Absolvirani bogoslov preč. g. Fabris (ro- dom iz Lindara) namješten je kao kapelan u Pazinu; u Buzet dolazi upravljati župom preč. g. Matija Kurelić dosadašnji župe- upravitelj u Draguču, a na njegovo mjesto dolazi preč. g. Joakim Pilat dosadašnji kapelan u Oprlju; preč. g. Josip Vodička polazi iz Buzeta upravljati župom u Vo- dice a preč. g. Svetič iz Vodica u Antinjan (Koparsčina); preč. g. Hugo Masten bijaše imenovan župnikom kod župne crkve Je- zuita u Trstu. —

Delegacije. Iz Beča javljaju, da se kani delegacije sazvati za subotu 27. okto- bra 1906. u Budimpeštu. Zajednička mi- nistarska konferencija u kojoj će se us- noviti zajednički proradun držit će se u Beču iza povratka Nj. Vel. iz Dalmacije.

Smrt bivšeg ministra rata baruna Krieghammera. Dne 21. augusta t. g. umro je bivši ministar barun Krieghammer te se

Franina i Jurina.

Jur. Franc, pravi mi malo, znaš ti morda kada te imet sedutu direktori od her- vaskoga doma va Verbniku. Jur. Neznam ti ja, brave, ne, ma zač me to pitas. Jur. Zač su Frankopanci molili salu va Domu za zabavu u korist Družbe Cr. i Met. i Radničkog društva, pek su jim odgovoreli, da prez sedute njih ne mora niš reć u njihovu šupliku. Jur. Ma kako to malana; ter kada pride par gladnih Talijani, olti kakov abre- jić ali abrejka, ali ki čarlatan, salu dadu i prez sedute od velog direcciona. Jur. Viš justo san to i ja punitel, da tu- jini si, a domaćini ne. Jur. E će čes; to ti je viš, da se tajina za beču lehko da pokrit i s minieun, a naš neće ni da čuje o tomu. Jur. Donke dvi pezi i dvi meri.

Blagotanje obitelji ima biti namjenjeno briga naših kućanica

Kathreiner- Kneippova slatka kava

Ugodna je i čista po načinu Kath- reinerove priredbe, pospješuje zdravlje, letina je te, pažljivo stoga upravo neprocjenive prednosti u bužetiraju

Neka se kod kupovanja izrično na- gledi ime Kathreiner i neka se za- niševa samoočigledniz ot sa- žitnim znakom župnika Kneippa

Slabost živaca i potražljivost svih naporno rad-
dećih ljudi, isto tako kao i pomanjkanje krvi mnoge
dijete po dru. F. Weiglu u Monakovu imaju
zrelo svoj glavni povod u svadjenom uživanju
zrnele kave. Dapače i poznati obroci, što ih mi
znamo u običajnoj kavi pomješanoj sa mliekom,
štetnosti su za naš organizam. Kod toga valja
uzeti u obzir, da baš upravo jeftinije vrste kave
sadržavaju u sebi najveću količinu »koffeina«, dakle
prema tomu najškodljivije djeluju. Nadalje zrna
kava bezuvjetno neposjeduje nikakove hranjive vrijed-
nosti i prouzrokuje, kao i sva ostala alkoholizirana
pića samo momentano uzrujanost, koja konačno
dovodja do oslabljenja svih moćih. Radi toga pre-
poručuje se zrna kavu vazda piti sa obilnim pri-
rodnom Kathreiner-Kneippove sladne kave, koji
napomenuto štetnostno djelovanje u velikoj mjeri
ublažuje. Djeca u obće, kao i bolujući na srcu,
živcima i želudcu morali bi piti čistu Kathreiner
koji posjeduje; mliječniji tek kave, a osim toga još
je hraniv i stvara krv. Valja ipak kod lupavanja
radi mnogih sredstva, koje su poznatih različitih
naglasiti ime »Kathreiner«, pa neka se preuzmu samo
zastovreni izvorni omoti providjeni sa zaštitnim znak-
om »župnika Kneippa«.

Nakon 24-godišnjeg bolovanja na gikto i reumi-
zmu izličeana Gosp. Albert Müller u Budimpešti
V. kotar Vadaszta broj 43/A izumitelj dvostruki
elektromagnetičkog stroja R. B. broj 86967 dobio
je ovu priznanicu, koja glasi: Stovani g. Müller i
Ja sam 24 godine na gikto i reumatizmu (osteo-
artritis) bolovao, niko na svijetu mi nemože pomoći
nije, zadnje sredstvo je Vaš priznati dvostruki
elektromagnetički stroj broj 86967 bilo, koje sam
po uputi Vašoj u porabu uzela, te milom Bogu
hvala gledaj čudo, uporabom vašeg stroja ja sam se
u 3 nedelje sasna izličeila, toga radi primite
Vi poštovani gospodine za Vaš stroj moju naj-
iskreniju hvalu; dragi Bog Vam Vaš izum posvetio.
Sa najodličnijim poštovanjem jesam Vaša
zahvalna Luisa Koller, Budimpešta III. kotar,
Feldgasse br. 43.

Dvostruki elektro-magnetički
KRIŽ ili ZVIEZDA
R. B. broj 86967.
Telefon br. 45-22.

jest elektro-magnetičkim nabelima sastavljeni stroj,
koji kod uloga, reume, astme (težkog disanja), ne-
spavanja, zujenja u uhu, neuralgije, glavobolje (mi-
gräne) kucanja srca, zubobolje, muzevne slabosti,
studenja ruku i nogu, gadavice (epilepsije), mokranoj
postelje, najnesi, nesvestice, nagluchosti, drhtanja
na ruci, influence akopčane sa bolešću brata, lije-
dila (malokrvnosti), želudacnih grčeva, nezdravosti,
lechlaza, punokrvnosti, svih udnih grčeva, hoga-
chondrie, sjestelnih grčeva, hamaerkeida, kao i kod
sveobitne slabosti itd. služi kao nezaključljivo sred-
stvo, pošto elektro-magnetička struja cilnim čovječ-
nim telom djeluje, čime se rečene bolesti u naj-
kraćem vremenu izliče.

Poznato je, da liečnici kod navedenih bolesti
viškratno elektrozvanje čela upotrebljavaju, ali ipak
na taj način, da iako struje samo prolazno i po-
povremenom kroz čelo prolazi, dočim naprotiv tomu
struja elektro-magnetičnog križa ili zvijezde R. B.
br. 86967, kako je jur rečeno, unajerenom načinom
neprekidno na čelo djeluje, što svakako bržim
izličenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

Hrvati!

Kupujte žigice

Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

— OGLAS. —

Daje se u zakup ili uz povoljne uvjete
prstovoljno prodaje se

„Gostiona Puharić“

u Matuljih k. br. 109.

Ista je sagrađena prije godinu dana u
modernome švicarskome slogu na vrlo
zgodnome položaju uz državnu cestu, koja
vodi iz Rijeke preko Učke u Istru sa
krasnim vidikom na čeli „Kvarner“ i
njegove otoke, te na krasnu romantičnu
okolicu.

Ima sprijeđa vrt zasajden divljim le-
štenom, ubavne kugljane, kegljiste, straga
terasu i naravnu hrastovu sumicu.

Do postaje Matulje-Opatija ima samo
3 časaka.

Vlastnik napušta ovdje obrt, pošto ima
jednako poduzeće u Voloskom, a ne do-
spije na dvije strane uz malobrojnu i
mladu obitelj.

Anton Puharić,
Matulja 109

godina stare bolesti izličeane sa sa mojim strojem
posve! Od izličeane sa sa mojim strojem R. B. broj
86967 izražene zahvale kao i od odličnijih slojeva
izdane svjedočbe i priznanice iz svoje strana svieta
pohranjene su u mojoj pismohrani, gdje se može
komu u svako doba na vid. **GDJE NIJE DAN LJEK
NIJE POMOGAO, MOLIM POKUSATI UJ STROJ**, jer
je to sigurno sredstvo protiv gore navedenih bole-
stima, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nebi
bio izličeane najdulje u roku od 45 dana, dobiva
novac natrag.

Upoznajem osobito p. n. obćinstvo na to, da
se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltim, koji
je porađi svega neuspjeha zabranjen u Njemačkoj
kao i u Austro-Ugarskoj dočim moj dvostruki
elektro-magnetički križ ili zvijezda R. B. broj 86967
osobito se hvati i uživa vrsnadnu depadnost porađi
svoje izvrstne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 4 K. Rabiti ga mogu samo djeca

VELIKI STROJ STOJI 6 K. Rabiti se kod ostarijih 20

godis, kroničnih bolestih.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u Hrvat-
skom jeziku. Pouzećem ili ako se novac unapred po-
šalje, razasije glavna prodavaona za tu i inozemstvo:

ALBERT MÜLLER,

Budimpešta, V., Vadasz-ulica 43/A.

Kalman ulica ugao.

Važno za izseljenike!

Prva i najveća hrvatska banka u Americi

utemeljena god. 1890.

FRANK ZOTTI & COMPANY
108 GREENWICH ST., NEW-YORK.

PODRUŽNICE: 99 Dearborn St., Chicago, Ill.
783 Teath Ave., New-York. 609 Smithfield St., Pittsburg, Pa.

Odprema putnika iz Europe u Americu i obratno, sa najboljim paro-
brodima i uz najjeftinije cijene.
Prodaje izvorne željezničke karte za svako mjesto sjedinjenih država.
Prima i izplaćuje novčane pošiljke za svako mjesto kruglje zemaljske,
putem pošte, bankali ili brzojavno.
Kupuje i prodaje inozemski novac uz dnevne cijene.
Uteriva tražbine, ostavštine; prima sve u odvjetničku struku zasjecajuće
poslove.

Važno za izseljenike!

Upoznajemo svakoga onoga, koji namjerava u Americu putovati da nas
bezuvjetno obavijesti, kada, sa kojim parobrodnom dolazi i u koje mjesto sje-
dinjenih država je namislio putovati; doseljenički zakoni vrlo su strogi, to se
svakom lahko dogodi, da bude od izkrcanja izključen. Znademo li za vaš
dolazak, naš činovnik će vas dočekati i pobrinuti se za vas.
Željezničke karte, za svako mjesto sjedinjenih država mogu se kod nas
mnogo jeftinije dobiti, nego li da se u Europi kupe. Preporučamo s toga
putnicima, da si kupe karte samo do New-Yorka a za željezničku kartu od
New-Yorka dalje neka se na nas obrate.
Traži li tko rođjaka ili prijatelja u Americi, najlaglje će našim posse-
dovanjem za njega saznati.
Za bilo koje posredovanje u Americi, obratite se na:

PRVU HRVATSKU BANKU u AMERICI,
FRANK ZOTTI & COMPANY,
108 Greenwich Str., New-York, U. S. A.

Važno za izseljenike!

SWOJ K SVOME

JEDINA HRVATSKA TVORNICU VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.

Častim se preporučiti p. n. obćinstvu, poštovanom svećenstvu, crkvama,
bratovštinama svoju krasno uređenu

TVORNICU VOŠTANIH SVIJEĆA.

Kod mene se dobivaju izvrstne, a od mnogih priznate u svim veličinama
svijeće od pravog pčelinjeg voska kao i fino crkv. tamjana.

Prodajem dobra i svježa — po zdravlje — koristna meda Klj. po K 1-20.

Kupujem uz dobru cijenu u svim količama žutog voska.

Svaku i najmanju naručbu p. n. muštenja obavljam najspretnije,
kao i uz najpovoljnije uvjete.

S veleštovanjem
Vladimir Kulić,
Šibenik (Dalmacija), glavna ulica.

JEDINA HRVATSKA TVORNICU VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.

Odlikovana
J. KOPAC svijjećarna na patu
Gorica — ulica Sv. Antona

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom sta-
rešinstvu, p. n. slavnom obćinstvu svijeće
iz prijesnoga pčelnoga voska kg. po K 5.—. Za prijesnost
jamčim s K 2000. Svijeće za pogrebe, za božićna drva,
vošteni svitci i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrudnih članova jedan ili više
po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to
plaća od istoga 4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog
odkaza, a iznos od 1000 K

ako se nije kod uložanja suglasno ustanovio veći ili manji rok za
odkaz, uz odkaz od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku
ili na mjenice

i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati
poslije podne; u nedjelja i blagdana

osim jultija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Čilvo S. Stefano br. 9,
informacije.

Ravnateljstvo.

ŽELUDČANE KAPLJICE

sa zaštitnim znakom sv. Marka.
500 godina je stara ljekarna u kojoj se
po liečnički istraženom receptu Želudčane
kapljice priredjuju. — Ove Želudčane
kapljice, koje su priredjene po od jednog
liečnika dobljenom receptu, dokazuju svoju
izvrstnost za sačuvanje zdravlja, jer je
bolest živaca, bledočea, nesna, migrain, gla-
vobolja, čini uvijek zla probava i zato nastajuća slabokrvnost. Iste djeluju
izvrstno kod nahladjenog želudca, slabosti želudca, zle probave te s tim u
savezu zatvorenosti i bozječnosti.

Izvadak iz raznih meni dobrovoljno poslanih zahvalnih pisama:
Sa Vašim želudčanim kapljicama sam posvema zadovoljan, pošto 8 tjedna moju kćerku
od mnogogodišnje bledočea izličeila. Molim Vas pošaljite mi za K 8— još 2 tučeta istih.
Hinko Kubricht, mjesni sudac u Radeburgu.
Vaše Želudčane kapljice čudnovato pomogoh m. j. ženi proti želudčanoj boli. Pošaljite
mi ponovno 12 bočica. Jostp Schneider, kućevlastnik u Betu, Wiednerhauptstrasse.
Želudčane kapljice dostavljaju se sa bezplatnim zamotom i kao slo-
hodna pošiljka ako se unapred pošalje iznos ili pouzećem uz cijenu:
— 1 tuco K 4—, tri tučeta K 11—, 5 tučeta K 17—
Razasijite samo
„Gradska ljekarna“ u Zagrebu — Markov trg, 29
blizu crkve sv. Markar